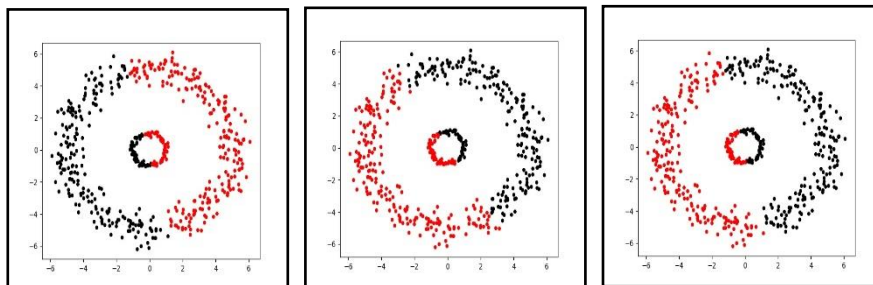

ابتدا فایل `Points.txt` را باز کرده، خط اول که تعداد نقاط است را در متغیر `n` ذخیره میکنیم. حال به تعداد `n` بار خط های بعدی را از فایل میخوانیم. هر سطر شامل دو عدد `x` و `y` است که با فاصله از هم جدا شده اند که میتوانیم با دستور `split` این دو عدد را از یکدیگر جدا کرده و به عدد اعشاری `cast` کرده و در متغیر متناظرشان ذخیره کنیم. اکنون زوج مرتب `[x, y]` را به آرایه `points` اضافه میکنیم. اکنون با استفاده از تابع `plot` از کتابخانه `matplotlib.pyplot` نمودار نقاط را رسم میکنیم. ورودی های این تابع به ترتیب عبارتند از `x` ها، `y` ها، نوع نمودار که در اینجا `'o'` یا نقطه ای است، اندازه ی نقاط 4 و رنگ سیاه برای نقاط. نمودار حاصل را بعنوان خواسته ی اول سوال ذخیره کرده و فیگورهای داخل `plt` را با دستور `clf` حذف میکنیم تا بتوانیم مجددا نمودارهای بعدی را رسم کنیم. اکنون با استفاده از تابع `KMeans` از کتابخانه `sklearn.cluster` تقسیم بندی دوتایی را بر روی نقاط `fit` میکنیم. خروجی این تابع دارای پارامتری به نام `labels_` است که برچسب هر نقطه را تعیین میکند. دو رنگ سیاه و قرمز را تعریف میکنیم که برای مشخص کردن دسته بندی نقاط به کار می آیند. این بار از آنجا که نقاط برچسب دار شده اند، با استفاده از تابع `scatter` از کتابخانه `matplotlib.pyplot` نمودار نقاط دسته بندی شده را رسم میکنیم. ورودی های این تابع به ترتیب عبارتند از `x` ها، `y` ها، اندازه ی نقاط 16 و رنگ سیاه و قرمز برای رنگ بندی هر دسته از نقاط. نمودار حاصل را بعنوان خواسته ی دوم سوال ذخیره کرده و فیگورهای داخل `plt` را با دستور `clf` حذف میکنیم. این کار را چند بار انجام میدهیم و مشاهده میکنیم که اگر مجموعه نقاط را بصورت دایره ای فرض کنیم، هر بار دو نیم دایره نا هم رنگ مطابق نتیجه ی ذخیره شده بدست می آید و با هر بار اجرا کردن برجه برچسب برخی نقاط تغییر میکند و در دسته ی دیگری قرار میگیرند. به صورت:

اکنون آرایه ی `dists` را میسازیم که هر درایه ی آن برابر با فاصله ی نقطه ی متناظر از مرکز `[0, 0]` است. حال برای اینکه این فضای ساخته شده را به تابع `scatter` داد، این آرایه را `reshape` میکنیم تا درایه های آن بصورت ستونی درآیند. بار دیگر با تابع `KMeans` فاصله ها را به دو دسته

تقسیم میکنیم و سپس با استفاده از تابع scatter نقاط را برحسب برچسب فاصله‌ی آنها با دو رنگ رسم میکنیم. نمودار حاصل را بعنوان خواسته‌ی سوم سوال ذخیره میکنیم.

q2

در ابتدا تصویر اصلی را $1/4$ کرده و سپس آن را reshape میکنیم زیرا تابعی که از آن استفاده خواهیم کرد یک آرایه‌ی دو بعدی میگیرد ولی عکس ما سه بعدی است. سپس با استفاده از تابع آماده‌ی MeanShift از کتابخانه‌ی sklearn.cluster عکس reshape شده را قطعه بندی میکنیم. یکی از پارامترهای خروجی این تابع labels_ میباشد که آن را دوباره با دستور reshape به ابعاد عکس اصلی میبریم و آن را labels مینامیم. اکنون با یک for برای هر قطعه‌ی موجود در ماتریس labels، با استفاده از تابع cv2.morphologyEx هر قطعه یک mask در نظر گرفته و آن را MORPH_CLOSE میکنیم تا نویزهای درون هر قطعه کمتر شوند. سپس با استفاده از تابع آماده‌ی label2rgb از کتابخانه‌ی skimage.color، بجای هر قطعه، میانگین رنگ‌های آن قطعه را قرار میدهیم. در نهایت عکس را به کیفیت اصلی خودش برمیگردانیم و از آنجا که عکس حالت کارتونی دارد، کیفیت آن تغییر چندانی نخواهد کرد.

q3

در این بخش یک کلاس پیاده سازی شده که ابتدا توضیحشان میدهیم.

کلاس SuperPixel:

ویژگی‌ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ زوج مرتبی که نشان دهنده‌ی مختصات مرکز آن سوپر پیکسل است centerLoc} \\ (2) \text{ سه تایی مرتبی که نشان دهنده‌ی LAB مرکز آن سوپر پیکسل است centerLab} \end{array} \right\}$

استفاده: برای نظم بخشیدن به کد این مفهوم تعریف شده است و همانطور که میبینیم، در هر SuperPixel تنها اطلاعات مرکز آن سوپر پیکسل نگه داشته میشود و به اطلاعات دیگری نیاز نداریم. یک تابع نیز در این کلاس بنام moveCenterTo تعریف شده است که با صدا زدن آن برای هر سوپرپیکسل، با ورودی یک تصویر img و دو عدد صحیح i و j، ابتدا مرکز این سوپر پیکسل را به نقطه‌ی [i, j] میبرد تا centerLoc به روز رسانی شود. سپس این مختصات را در تصویر img قرار میدهد تا LAB این نقطه در تصویر را بدست آورد تا centerLab به روز رسانی شود.

در این بخش چند تابع پیاده سازی شده که ابتدا توضیحشان میدهیم.

تابع `calError`:

ورودی ها: $\left[\begin{array}{l} (1) \text{ دو لیست از سوپر پیکسل ها که یکی برای مرحله ی فعلی و دیگری برای مرحله ی قبلی است} \end{array} \right]$

خروجی ها: $\left[\begin{array}{l} (1) \text{ مقدار خطا یا جابجایی مرکز سوپر پیکسل ها} \end{array} \right]$

عملکرد: در ابتدا متغیر `error` را برابر با 0 در نظر میگیریم و سپس با یک `for` فاصله ی مرکز سوپر پیکسل `s` ام از لیست اول و مرکز سوپر پیکسل `s` ام از لیست دوم را محاسبه کرده و به `error` اضافه میکنیم. در نهایت `error` را تقسیم بر تعداد سوپر پیکسل ها میکنیم تا میانگین جابجایی نقاط بدست آید. این مقدار را خطا نامیده و بعنوان خروجی بازگشت میدهیم.

تابع `getGradient` :

ورودی ها: $\left[\begin{array}{l} (1) \text{ تصویر اصلی ای که گرادیان هر نقطه روی آن را محاسبه میکنیم} \\ (2) \text{ مختصات نقطه ای که میخواهیم گرادیانش را محاسبه کنیم} \end{array} \right]$

خروجی ها: $\left[\begin{array}{l} (1) \text{ گرادیان آن نقطه در تصویر} \end{array} \right]$

عملکرد: با استفاده از فرمول زیر برای نقطه ی داده شده محاسبه میشود و بعنوان خروجی بازگشت داده میشود.

$$gradient(i,j) = ||img(i+1,j) - img(i-1,j)||^2 + ||img(i,j+1) - img(i,j-1)||^2$$

تابع `moveCenters` :

ورودی ها: $\left[\begin{array}{l} (1) \text{ تصویر اصلی} \\ (2) \text{ لیست تمام سوپر پیکسل ها} \\ (3) \text{ اندازه ی پنجره که در این سوال باید 5 باشد} \end{array} \right]$

خروجی ها: $\left[\begin{array}{l} (1) \text{ لیست سوپر پیکسل ها پس از انتقال} \end{array} \right]$

عملکرد: هدف این است که مرکز سوپر پیکسل ها را به گونه ای در پنجره ی 5×5 حرکت دهیم که مرکز هر سوپر پیکسل کمترین گرادیان را به نسبت همسایه هایش دارا شود. برای پیاده سازی میدانیم که پنجره ی 5×5 به این معنیست که به اندازه ی $a = (5-1)/2 = 2$ پیکسل از هر طرف را برای مرکز هر

سوپر پیکسل چک کنیم. پس یک for بر روی تعداد سوپر پیکسل ها زده و هر بار مختصات مرکز سوپر پیکسل را در متغیر centerLoc نگه میداریم. متغیر gradientMin را با مقدار اولیه ی بی نهایت میسازیم. سپس با دو for تو در تو، همسایگی 2 پیکسل از طرفین این مرکز را چک کرده و با تابع getGradient که در بالا آمده، گرادیان هر حالت را چک میکند و اگر کمتر از گرادیان مینیمم بدست آمده برای این سوپر پیکسل باشد، مقدار گرادیان مینیمم را بروزرسانی کرده و مختصات چک شده را بعنوان بهترین مختصات best_i و best_j در نظر میگیرد. پس از اتمام این دو for تو در تو، مرکز این سوپر پیکسل با تابع moveCenterTo که در کلاس SuperPixel تعریف شد، به مختصات best_i و best_j انتقال میابد. پس از انتقال هر سوپر پیکسل، اکنون لیست سوپر پیکسل ها بروزرسانی شده و مرکز های جدید دارند. پس لیست جدید سوپر پیکسل ها را بعنوان خروجی بازگشت میدهیم.

تابع initiate :

ورودی ها:	(1) تصویر اصلی
	(2) تعداد سوپر پیکسل ها یا K
خروجی ها:	(1) متغیر S ذکر شده در صورت سوال
	(2) لیستی از سوپر پیکسل ها

عملکرد: هدف این است که به تعداد K تا سوپر پیکسل در ابتدای کار بسازیم به صورتی که مرکز آنها با فاصله ی یکسان از هم قرار داشته باشند. برای این کار ابعاد عکس اصلی را در متغیر height و width نگه میداریم. سپس فاصله ی مرکز هر دو سوپر پیکسل از هم را در راستای عمودی S_i و در راستای افقی S_j مینامیم. برای آنکه به تعداد K تا سوپر پیکسل داشته باشیم مقدار S_i باید برابر با height تقسیم بر جذر K و مقدار S_j باید برابر با width تقسیم بر جذر K باشد. متغیر S که طبق صورت سوال، فاصله ی مرکز دو خوشه همسایه در ابتدای کار تعریف شده، را میانگین S_i و S_j در نظر میگیریم زیرا فاصله ی مرکز دو سوپر پیکسل همسایه در راستای افقی و عمودی به دلیل ابعاد عکس، متفاوت است. اکنون یک لیست خالی برای سوپر پیکسل ها میسازیم و آن را superPixels مینامیم. سپس با دو for تو در تو، هر بار سوپر پیکسلی به مرکز [i, j] میسازیم. [i, j] را از مختصات [S_i/2, S_j/2] شروع کرده و در هر گام i را بعلاوه ی S_i و j را بعلاوه ی S_j میکنیم و در هر گام یک SuperPixel جدید به مرکز [i, j] و مقدار LAB برابر با img[i, j, :] میسازیم و به لیست superPixels اضافه میکنیم. این گونه K تا سوپر پیکسل منظم در ابتدای

کار بدست میآوریم. در نهایت متغیر S را که بالا محاسبه کردیم و همچنین لیست `superPixels` را بعنوان خروجی بازگشت میدهیم.

تابع `iterate` :

ورودی ها: (1) تصویر اصلی

(2) ماتریس اندیس ها

(3) لیستی از سوپر پیکسل ها

(4) فاصله ی بین مرکز دو خوشه ی همسایه در ابتدای کار S

(5) ضریب ثابت آلفا

(1) ماتریس برچسب های هر پیکسل از تصویر `labels`

(2) لیستی از سوپر پیکسل ها پس از یک مرحله تکرار

خروجی ها:

عملکرد: هدف این است که به هر پیکسلی که فاصله ی مکانی و رنگی آن از مرکز سوپر پیکسل S ام کمتر از فاصله ی آن از مرکز بقیه ی سوپر پیکسل ها بود، برچسب S زده شود تا بدانیم در هر مرحله هر پیکسل به کدام سوپر پیکسل تعلق دارد. هدف دیگر این است که از مختصات پیکسل هایی که متعلق به یک سوپر پیکسل تشخیص داده شدند، میانگین گیری شود و مختصات حاصل بعنوان مکان جدید مرکز آن سوپر پیکسل در نظر گرفته شود. به با هر بار میانگین گیری از پیکسل های یک خوشه، مرکز آن خوشه بروزرسانی میشود و اگر این کار برای تمام سوپر پیکسل ها انجام شود، در نهایت لیستی از سوپر پیکسل ها داریم که میتوانیم از آنها بعنوان خوشه های جدید برای مرحله ی بعدی استفاده کنیم. اکنون برای پیاده سازی این دو هدف، ابتدا ماتریسی با ابعاد تصویر اصلی ساخته و آن را `labels` مینامیم که در ابتدا تمام درایه های این ماتریس -1 اند. درایه ی `[i, j]` این ماتریس برچسب پیکسل `[i, j]` از تصویر اصلی است. یعنی اگر `labels[i, j] = s` باشد، به این معنیست که پیکسل `[i, j]` از تصویر اصلی متعلق به خوشه ی S ام میباشد. پس درایه های این ماتریس پس از مقدار دهی باید عدد صحیحی بین 0 تا $K-1$ باشند. با فرض آنکه K تا سوپر پیکسل داریم. در ابتدای کار تمام درایه های این ماتریس با عدد -1 پر شده است و به این معناست که پیکسل ها در ابتدای کار به هیچ خوشه ای تعلق ندارند. پس برای برآورده شدن هدف اول باید این ماتریس مقدار دهی شود و بعنوان خروجی بازگشت داده شود. در ابتدا یک ماتریس `minDists` برای نگهداری نزدیک ترین فاصله ی هر پیکسل تا یکی از خوشه ها میسازیم. پس درایه ی `[i, j]` این ماتریس نشان میدهد که فاصله ی پیکسل `[i, j]` از تصویر اصلی از مرکز نزدیکترین خوشه چقدر است و در ابتدا تمام درایه های این ماتریس بی نهایت در نظر گرفته

میشود. تاکید میشود که در اینجا منظور از فاصله تنها فاصله‌ی مکانی نیست، بلکه $d = d_{lab} + \alpha d_{xy}$ است که ضریب آلفا نیز بعنوان ورودی به تابع داده خواهد شد. اکنون باید برای همسایگی $2S \times 2S$ مرکز هر سوپر پیکسل، بررسی کنیم که پیکسل های داخل این محدوده چه فاصله ای از مرکز این سوپر پیکسل دارند. اگر این مقدار کمتر از مقدار فاصله‌ی مینیمم آن پیکسل بود، برچسب آن پیکسل را از آن خود کند. مقدار فاصله‌ی مینیمم هر پیکسل هم طبق توضیحات بالا در ماتریس `minDists` نگهداری میشود. پس ما باید با استفاده از یک `for` بر روی تعداد سوپر پیکسل ها این کار را انجام دهیم. فرض کنید در حال بررسی سوپر پیکسل `s` ام باشیم. ابتدا مختصات مرکز این خوشه را در متغیر `centerLoc` و `LAB` مرکز این خوشه را در `centerLab` نگهداری میکنیم. اکنون دو برش یا `slice` میسازیم. برشی که در راستای عمودی میسازیم را `iSlice` و برشی که در راستای افقی میسازیم را `jSlice` مینامیم. این برش ها در واقع یک پنجره به طول $2S$ میسازند. ولی به گونه ای نوشته میشوند که پنجره هرگز از عکس بیرون نزنند. برای این کار آنها را با فرمول های زیر تعریف میکنیم.

iSlice: from $\max(\text{centerLoc}_x - S, 0)$ to $\min(\text{centerLoc}_x + S, \text{height})$

jSlice: from $\max(\text{centerLoc}_y - S, 0)$ to $\min(\text{centerLoc}_y + S, \text{width})$

این برش ها به این منظور ساخته شدند که بتوانیم از `numpy` استفاده کنیم و مجبور نباشیم هر پیکسل درون این همسایگی $2S \times 2S$ را تک به تک چک کنیم. مقدار `LAB` پیکسل های این همسایگی را با استفاده از برش های ساخته شده، از تصویر اصلی که بعنوان ورودی به این تابع داده شده، برش میدهیم و در متغیر `neighborLab` نگه میداریم. همچنین مختصات پیکسل های این همسایگی را با استفاده از برش های ساخته شده، از ماتریس اندیس ها که بعنوان ورودی به این تابع داده شده، برش میدهیم و در متغیر `neighborLoc` نگه میداریم. سپس برای محاسبه‌ی فاصله‌ی رنگی بین پیکسل های این همسایگی و مرکز خوشه‌ی `s` ام، تمام درایه های ماتریس `neighborLab` را منهای مقدار `centerLab` میکنیم و سپس مجذور هر سه تایی مرتب که مقادیر `LAB` اند را با یکدیگر جمع میکنیم تا $d_{lab} = (l - l_c)^2 + (a - a_c)^2 + (b - b_c)^2$ بدست آید. همچنین برای محاسبه‌ی فاصله‌ی مکانی بین پیکسل های این همسایگی و مرکز خوشه‌ی `s` ام، تمام درایه های ماتریس `neighborLoc` را منهای مقدار `centerLoc` میکنیم و سپس مجذور هر زوج مرتب که مختصات نقطه اند را با یکدیگر جمع میکنیم تا $d_{xy} = (x - x_c)^2 + (y - y_c)^2$ بدست آید. اکنون دو ماتریس را با یکدیگر طبق فرمول $d = d_{lab} + \alpha d_{xy}$ جمع میکنیم و ماتریس حاصل را `dist` مینامیم. هر درایه از این ماتریس، فاصله‌ی پیکسل متناظر را از مرکز خوشه‌ی `s` ام نشان میدهد. پس مقادیر این ماتریس را درایه به درایه با برشی از ماتریس `minDists` مقایسه میکنیم. و هر جا که

درایه‌ی ماتریس `dist` کمتر از مقدار درایه‌ی ماتریس `minDists` بود، مقدار فاصله‌ی کمینه‌ی جدید را برای آن پیکسل جایگزین می‌کنیم و سپس برچسب آن پیکسل را در برش مناسب از ماتریس `labels` را برابر `s` قرار می‌دهیم. این قسمت برای هر خوشه انجام میشود و هر جا که خوشه‌ی جدیدی یافت شود که مرکزش به یک پیکسلی نزدیک تر باشد، خود به خود با مقایسه‌ی فاصله و برچسب دهی مجدد، برچسب قبلی از ماتریس برچسب ها `labels` حذف شده و برچسب جدید جایگزین میشود و میتوان گفت که این پیکسل از این به بعد متعلق به خوشه‌ی جدید است و از خوشه‌ی قبلی حذف شده. پس اکنون هدف اول این تابع یعنی برچسب گذاری انجام شده. هدف دوم این است که مختصات مرکز خوشه ها را با توجه به میانگین مختصات پیکسل های هر یک بروزرسانی کنیم تا اگر مرحله‌ی بعدی ای در کار بود، خوشه ها مرکز بهتری داشته باشند و انگار مرکز خوشه به میانگین پیکسل هایش نزدیک تر میشود و سوپر پیکسل بهتری میسازد. برای محاسبه‌ی مختصات جدید مرکز هر خوشه، میدانیم تمام پیکسل هایی که در این خوشه قرار دارند حتما در بازه‌ی $2S \times 2S$ مرکز خوشه قرار دارند. پس نیاز نیست تمام درایه‌های ماتریس `labels` را بررسی کنیم. پس با یک `for` برش `iSlice` و `jSlice` را مشابه قبل برای خوشه `s` ام ساخته و در این برش از ماتریس `labels` بررسی می‌کنیم که کدام پیکسل ها برچسب `s` دارند. میانگین آنها را محاسبه می‌کنیم و با دستور `moveCenterTo` که در کلاس `SuperPixels` تعریف شد، مرکز خوشه‌ی `s` ام را به مکان جدیدش می‌بریم. پس از اتمام اجرای این `for`، یک لیست از خوشه ها بنام `superPixels` داریم که مرکز خوشه ها را برای مرحله‌ی بعد تعیین میکند و هم چنین یک ماتریس `labels` داریم که اگر این مرحله، مرحله‌ی آخر باشد این ماتریس بکار می‌آید. زیرا باید بتوانیم مرکز خوشه ها را با استفاده از مرکز ماتریس `labels` رسم کنیم. پس دو متغیر ذکر شده را بعنوان خروجی بازگشت می‌دهیم.

تابع `smooth` :

ورودی ها: (1) لیستی از سوپر پیکسل ها

(2) ماتریس برچسب ها

(3) فاصله‌ی بین مرکز دو خوشه‌ی همسایه در ابتدای کار `S`

خروجی ها: (1) ماتریس برچسب ها که `smooth` شده است

عملکرد: میدانیم با روشی که تا کنون در تابع `iterate` شرح دادیم، همواره ماتریس `labels` به گونه ای است که اگر مرکز بین برچسب‌هایش رسم شود دندانها و ناصافی های شدیدی ملاحظه می‌کنیم.

برای آنکه اینگونه ناصافی ها را از بین ببریم، از این تابع استفاده میکنیم. برای انجام این کار کرنل مربعی با ابعاد $[S/5]$ میسازیم. یعنی هر چه فاصله‌ی بین مرکز دو خوشه‌ی همسایه در ابتدای کار بیشتر باشد، کرنل ما بزرگتر خواهد بود و هر چه کرنل بزرگتر باشد، خواهیم دید که جزئیات بیشتری smooth میشوند. اکنون باید لبه‌های هر برچسب smooth شوند. پس یک for بر روی تعداد برچسب‌های درون ماتریس labels میزنیم و سپس برای برچسب s ام برش‌های iSlice و jSlice را مشابه آنچه در تابع iterate توضیح داده شد، حول مرکز سوپرپیکسل s ام میسازیم. زیرا میدانیم تنها پیکسل‌هایی که برچسب s دارند، حتما در بازه‌ی $2S \times 2S$ مرکز خوشه‌ی s ام قرار دارند و نیازی نیست که کل ماتریس labels را بگردیم تا درایه‌های s را بیابیم. پس ماتریس labels را با برش‌های iSlice و jSlice برش میدهیم و در labelsCropped قرار میدهیم. اگر مختصات تمام درایه‌هایی از ماتریس labelsCropped که مقدار s دارند را در بردارهای i و j نگه داریم، آنگاه یک mask سیاه به ابعاد labelsCropped ساخته و تمام درایه‌های i و j آن را برابر 1 قرار میدهیم. اکنون در واقع یک ماسک ساختم که تمام پیکسل‌های با برچسب s را سفید و بقیه را سیاه نشان میدهد. اکنون اگر این mask را با دستور dilate و کرنل ذکر شده ابتدا منبسط کرده و سپس با دستور erode منقبض کنیم، دندانها را از روی mask حذف میگردند. حال مجددا مختصات تمام درایه‌هایی از mask که مقدار 1 دارند را در بردارهای i و j نگه میداریم و اکنون تمام درایه‌های i و j ماتریس labelsCropped را برابر s قرار میدهیم و ماتریس labelsCropped جدید را به مکان ابتدایی خود در ماتریس labels بازمیگردانیم. یعنی برش iSlice و jSlice از ماتریس labels را برابر labelsCropped قرار میدهیم. پس از اجرای کامل for، میبینیم که لبه‌های تمام برچسب‌ها با این روش smooth شده اند پس ماتریس labels حاصل را بعنوان خروجی بازگشت میدهیم.

تابع slic :

ورودی‌ها:
 (1) تصویر اصلی
 (2) تعداد سوپر پیکسل ها K
 (3) ضریب آلفا

خروجی‌ها:
 (1) عکس قطعه بندی شده که مرز هر خوشه در آن رسم شده است

عملکرد: هدف این است که با استفاده از توابع پیاده سازی شده در بالا، هر عکس داده شده به K قطعه تقسیم بندی شود. برای این کار ابتدا عکس را به فضای LAB میبریم، سپس ماتریس اندیس ها $indices$ را با ابعاد عکس اصلی میسازیم که در واقع در درایه ی $[i, j]$ آن، مقدار $[i, j]$ ذخیره شده است. یعنی هر درایه، مقدار مختصات خود را دارد. این ماتریس در ادامه نیاز خواهد شد. در ابتدا با استفاده از تابع `initiate` به تعداد K تا سوپر پیکسل اولیه با مرکزهایی هم فاصله میسازیم. همچنین این تابع مقدار S را نیز برایمان محاسبه میکند. اکنون با تابع `moveCenters` مرکز هر خوشه را در همسایگی 5×5 به گونه ای جایجا میکنیم که در جایی قرار گیرد که کمترین گرادیان را دارد. سپس سوپر پیکسل های حاصل را در متغیر `superPixelsOld` کپی میکنیم و با یک `for` با ماکزیمم تکرار 20 در نظر میگیریم و هر بار `superPixels` جدید را با تابع `iterate` بدست میآورد و همچنین ماتریس `labels` را از این تابع میگیرد. و مقدار جابجایی مرکز خوشه ها را با استفاده از تابع `calError` محاسبه میکند و اگر این مقدار کمتر از آستانه بود، تکرار را ادامه نمیدهد. ضمناً در هر مرحله اجرای این حلقه، `superPixelsOld` نیز بروزرسانی میشود تا در هر مرحله، این متغیر، لیستی از خوشه های دقیقاً مرحله ی قبل باشد. پس از اجرای کامل این حلقه، ما یک ماتریس `labels` داریم که برچسب پیکسل ها در آخرین مرحله است. حال با استفاده از تابع آماده ی `martk_boundaries` از کتابخانه ی `skimage.segmentation` مرزها را بر روی تصویر اصلی رسم کرده و از آنجا که خروجی این تابع، ماتریسی با درایه های اعشاری بسیار کوچک است، آن را `normalize` میکنیم و نتیجه ی حاصل را بعنوان خروجی بازگشت میدهیم.

حال پس از توضیحات مربوط به توابع پیاده سازی شده به توضیحات روند استفاده از آنها و رسیدن به خروجی مطلوب میپردازیم.

حال کافی است برای K های 64، 256، 1024 و 2048 عکس اصلی را بخوانیم، و با صدا زدن تابع `slic` تصویر قطعه بندی شده را بگیریم. آلفا های در نظر گرفته شده برای هر عکس به ترتیب 0.005 و 0.01 و 0.05 و 0.1 اند.

K	64	256	1024	2048
alpha	0.005	0.01	0.05	0.1

q4

روش اول برای حل این سوال این است که در ابتدا با استفاده از تابع `felzenszwalb` از کتابخانه ی `skimage.segmentation` و پارامتر های `scale=200` که مانند τ عمل میکند و هر

بیشتر باشد، سگمنت های بیشتری با یکدیگر ادغام میشوند. $\sigma=4$ که مربوط به فیلتر گوسی برای بلور کردن عکس قبل از قطعه بندی میباشد. $\text{min\_size}=100000$ هم کمترین تعداد پیکسل لازم برای تشکیل سگمنتی مجزا را تعیین میکند. پس با این پارامتر ها عکس را قطعه بندی میکنیم. خروجی این تابع `label` خواهد بود. که برچسب 1 ام مربوط به قطعه ی پرنده ها میباشد. پس بقیه ی `label` ها را سیاه کرده و قطعه ی باقی مانده را نمایش میدهیم.

از آنجایی که روش دقیق عمل نمیکند، کد آن در ابتدای فایل کد این سوال به صورت کامنت درآمده و نتیجه ی آن با نام `res09.jpg` ذخیره شده و کد اصلی محسوب نمیشود. روش اصلی من برای حل این سوال در ادامه آمده است.

در این بخش چند تابع پیاده سازی شده که ابتدا توضیحشان میدهیم.

تابع `cut` :

ورودی ها: (1) تصویر اصلی

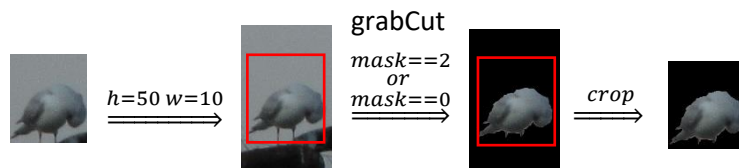
(2) مختصات نقطه ی بالا سمت چپ و پایین سمت راست کادری محدود به فقط یک پرنده

(3) ارتفاع و پهنای اضافی برای بک گراند `grabcut`

خروجی ها: (1) تصویر فقط پرنده

عملکرد: هدف این است پرنده ی داخل کادر داده شده را جدا کنیم. روش بهره برده شده در اینجا روش `grabcut` از کتابخانه ی `cv2` میباشد که یک عکس به آن میدهیم، همچنین یک کادر بسیار محدود مستطیلی به آن میدهیم که فقط پرنده کاملاً داخل این کادر باشد، سپس این روش تمام بخش های خارج از این کادر را بعنوان `background` حتمی تشخیص میدهد ولی قسمت های داخل کادر مجهول به حساب می آیند. تابع `cv2.grabCut` با بهره گرفتن از `Gaussian mixture` که یک مدل سازی احتمالاتی است، سعی میکند توزیع احتمال پیکسل های مجهول را بدست آورد و سپس برچسب بک گراند یا فورگراند را به آن پیکسل اختصاص دهد که در جلسه ی هجدهم مباحث مربوط به آن درس داده شد. در واقع ناحیه ی خارج از کادر به مدل آموزش میدهد که چه پیکسل هایی را بک گراند و چه پیکسل هایی را فورگراند برچسب زنی کند. میدانیم اگر کل تصویر اصلی را به این تابع بدهیم، این تابع پرنده ی ما را تشخیص نمیدهد. زیرا برخی پرنده ها خارج کادر محدود به پرنده قرار میگیرند و بعنوان بک گراند تشخیص داده میشوند. پس باید تصویری که به این تابع میدهیم تصویری باشد که اولاً فقط یک پرنده در آن باشد، دوماً بخشی از تصویر خارج از کادر نیز وجود داشته باشد تا

بتواند از آن را بعنوان بک گراند در نظر بگیرد. دو ورودی ارتفاع و پهنای اضافی برای بک گراند grabcut با نام های h و w به همین منظور داده شده تا علاوه بر کادر داده شده در ورودی که یک کادر بسیار محدود است و فقط یک پرندۀ در آن جا شده، بتوان به اندازه ی h پیکسل به بالا و پایین کادر پرندۀ، و w پیکسل به چپ و راست کادر پرندۀ اضافه کنیم تا مدل ما طبق آن learn شود و تصویر حاصل را imgGround مینامیم. دقت کنید که این دو عدد h و w دستی به این تابع داده میشوند و باید به گونه ای باشند که به اندازه ی کافی فضا برای تشخیص بک گراند فراهم کنند و همچنین پرندۀ دیگری را در بر نگیرند تا پرندۀ ما بعنوان بک گراند تشخیص داده نشود. حال یک mask سیاه به ارتفاع و پهنای imgGround میسازیم. سپس دو متغیر bgdMode و fgdMode را بصورت `np.zeros( (1,65), np.float64)` تعریف میکنیم و متغیر rect را نیز طوری در نظر میگیریم که همان کادر اولیه ی محدود به پرندۀ را نشان دهد. حال متغیر های ذکر شده را به تابع `cv2.grabCut` میدهیم که بعنوان نتیجه، mask را تغییر میدهد. در جاهایی که پرندۀ حضور دارد، مقدار mask را برابر 2 قرار میدهد. که ما ماسک جدیدی میسازیم که در جاهای که mask برابر با 2 یا 0 است را 1 و بقیه ی جاها را برابر 0 قرار دهد. اکنون اگر ماسک جدیدمان را در تصویر imgGround ضرب درایه به درایه کنیم میبینیم که فقط پرندۀ در این تصویر باقی میماند. حال برای آنکه ابعاد عکس را به حالت اولیه باز گردانیم به اندازه ی h از بالا و پایین تصویر حاصل و به اندازه ی w از چپ و راست تصویر برش میدهیم و نتیجه را بعنوان خروجی بازگشت میدهیم. اعمال انجام شده به صورت زیر اند.

تابع `cleanList` :

ورودی ها: (1) دو لیست که یکی مختصات افقی و دیگری مختصات های عمودی را نشان میدهد

خروجی ها: (1) دو لیست تمیز شده که یکی مختصات افقی و دیگری مختصات های عمودی را نشان میدهد

عملکرد: در اینجا برای ساده شدن فرض کنید که به جای دو لیست تک نقطه ای، یک لیست از نقاط بعنوان ورودی داده شده که زوج مرتب اند و مختصات نقاط را نشان میدهند. می خواهیم نقاطی از این لیست که به یکدیگر نزدیک اند را حذف کنیم. برای این کار ابتدا یک لیست خالی میسازیم و آن را لیست تمیز شده مینامیم. سپس نقطه ی اول لیست داده شده در ورودی را به لیست تمیز شده اضافه میکنیم. حال با یک `for` بر روی تعداد نقاط داخل لیست اولیه، بررسی میکنیم که اگر فاصله ی این نقطه تا یکی از نقاط موجود در داخل لیست تمیز، کمتر از یک `threshold` ای بود، آن نقطه را صرف نظر کن و

بررسی آن نقطه را ادامه نده. زیرا در واقع برای بررسی کردن هر نقطه از لیست کثیف باید فاصله‌ی آن را تا تمام نقاط داخل لیست تمیز چک کنیم. ولی خب اگر به یکی از این نقاط داخل لیست تمیز نزدیک باشد، ادامه‌ی بررسی این نقطه بی فایده است زیرا میدانیم این نقطه قرار نیست به لیست تمیز اضافه شود. حال اگر پس از بررسی کامل فاصله‌ی این نقطه از تمام نقاط لیست تمیز بیشتر از آستانه بود، آن را به لیست تمیز اضافه میکنیم. پس از بررسی کامل، لیستی تمیز از نقاط داریم که از بین هر دسته از نقاط نزدیک به هم، یکی از آنها بعنوان کاندید در آن باقی مانده، که آنها را بعنوان خروجی بازگشت میدهیم.

تابع `findAll` :

ورودی ها: (1) تصویر اصلی

(2) تصویر هدف یا همان تصویری که قرار است فقط شامل پرنده باشد

(3) یک تمپلیت که تصویر کوچکی از پرنده بعنوان نمونه است

(4) ضریب آلفا

(5) ارتفاع و پهنای اضافی برای بک گراند `grabcut`

خروجی ها: (1) تصویر هدف که پرنده‌های شبیه به تمپلیت به آن اضافه شده است.

عملکرد: هدف این است که تمام پرنده‌های شبیه به پرنده‌ی نمونه یا تمپلیت، به تصویر هدف اضافه شوند. برای این کار ابتدا با استفاده از تابع `cv2.matchTemplate` شباهت تمام قسمت‌های تصویر اصلی را به پرنده‌ی نمونه میابیم. سپس چون روش ما `cv2.CCOEFF_NORMED` بوده پس تمام درایه‌های ماتریس حاصل عددی بین 0 تا 1 اند و ضریب `alpha` داده شده بعنوان ورودی نیز عددی بین 0 تا 1 است. اکنون مختصات تمام قسمت‌هایی از تصویر که شباهت آنها در ماتریس حاصل از تمپلیت مچینگ بیشتر از `alpha` باشد را در بردارهای `imask` و `jmask` نگه میداریم. میدانیم برخی پرنده‌ها چند بار تشخیص داده میشوند. یعنی تمام قاب‌های حول یک پرنده که به پرنده شبیه است در این بردار ها اضافه میشود. پس با تابع `cleanList` که بالاتر تعریف شد، مختصات‌های تشخیص داده شده‌ی شبیه به هم را از `imask` و `jmask` حذف میکنیم. اکنون به ازای هر قاب پیدا شده که شبیه به تمپلیت اولیه بوده، با استفاده از دستور `cut` که بالاتر تعریف شد، تنه‌ای پرنده‌ی آن قاب را بدست آورده و در متغیر `templateCut` قرار میدهیم. اگه دستور `cut` نتواند جسمی داخل این قاب را تشخیص دهد، تصویری سیاه بازمیگرداند که در این صورت آن را جایگذاری نخواهیم کرد.

حال پس از توضیحات مربوط به توابع پیاده سازی شده به توضیحات روند استفاده از آنها و رسیدن به خروجی مطلوب میپردازیم.

مختصات پنج قاب حاوی در بر دارنده‌ی پرنده از تصویر اصلی به صورت دستی انتخاب شده است

در این بخش چند تابع پیاده سازی شده که ابتدا توضیحشان می‌دهیم.

تابع `drawContour` :

ورودی‌ها:] (1) یک تصویر که می‌خواهیم کانتور را بر روی آن رسم کنیم
(2) لیست مختصات نقاط روی کانتور
(3) ضخامت قلم برای رسم کانتور
(4) نوع کانتور که می‌تواند خطی `l` یا نقطه‌ای `p` یا خطی نقطه‌ای `p&l` باشد

خروجی‌ها:] (1) تصویری که کانتور بر روی آن رسم شده است

عملکرد: اگر `type` یا نوع رسم `l` یا `p&l` بود، بین هر دو نقطه‌ی متوالی با استفاده از تابع آماده‌ی `line` یک خط به ضخامت قلم داده شده بعنوان ورودی، بر روی عکس داده شده، رسم می‌کنیم. دو نقطه‌ی متوالی را بصورت `points[p]` و `points[(p-1)%len(points)]` محاسبه می‌کنیم. زیرا نقاط روی کانتور به صورت دوری به یکدیگر متصل اند و باید نقطه‌ی ابتدایی به نقطه‌ی انتهایی متصل باشد. `p` نیز در `range(len(points))` است. سپس اگر نوع رسم `p` یا `p&l` بود، به مرکز مختصات هر نقطه با استفاده از تابع آماده‌ی `circle` یک دایره به شعاع ضخامت قلم داده شده بر روی عکس داده شده، رسم می‌کنیم.

تابع `calAvgDist` :

ورودی‌ها:] (1) لیست مختصات نقاط روی کانتور

خروجی‌ها:] (1) میانگین فاصله‌ی بین هر دو نقطه‌ی متوالی روی کانتور یا $\bar{d}$

عملکرد: ابتدا یک آرایه به نام `dist` می‌سازیم و به آن فاصله‌ی بین هر دو نقطه‌ی متوالی را اضافه می‌کنیم و در نهایت میانگین تمام عناصر داخل این آرایه برابر خواهد بود با میانگین فواصل بین هر دو نقطه‌ی متوالی روی کانتور که آن را بعنوان خروجی بازگشت می‌دهیم.

دو نقطه‌ی متوالی را بصورت $points[p]$ و $points[(p-1)\%len(points)]$ محاسبه میکنیم. زیرا نقاط روی کانتور به صورت دوری به یکدیگر متصل اند و باید نقطه‌ی ابتدایی به نقطه‌ی انتهایی متصل باشد. p نیز در $range(len(points))$ است.

تابع `externalE` :

ورودی‌ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات یک نقطه} \end{array} \right\}$

خروجی‌ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ انرژی external نقطه‌ی داده شده} \end{array} \right\}$

متغیرهای `global`: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ تصویر گرادیان gradient} \\ (2) \text{ ضریب گاما gamma} \end{array} \right\}$

عملکرد: هدف این است که انرژی نقطه در صورت قرار گرفتن بر روی مرزهای تصویر، کمتر شود. برای این کار مختصات نقطه‌ی داده شده را درون تصویر گرادیان `gradient` قرار میدهد و `intensity` مربوط به مختصات آن نقطه را در ضریب `-gamma` ضرب کرده و عدد حاصل را بعنوان خروجی بازگشت میدهد.

تابع `internalE` :

ورودی‌ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات دو نقطه‌ی متوالی} \end{array} \right\}$

$\left. \begin{array}{l} (2) \text{ میانگین فاصله‌ی بین هر دو نقطه‌ی متوالی روی کانتور یا } \bar{d} \end{array} \right\}$

خروجی‌ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ انرژی internal نقطه‌ی داده شده} \end{array} \right\}$

متغیرهای `global`: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ ضریب آلفا alpha} \end{array} \right\}$

عملکرد: هدف این است که انرژی نقطه در صورت دور بودن از فاصله‌ی میانگین، بیشتر شود. یعنی نقاط تمایل داشته باشند که فاصله‌ی متناسبی از یکدیگر داشته باشند و این گونه نباشد که دو نقطه‌ی متوالی بسیار دور از هم و دو نقطه‌ی متوالی دیگری بسیار نزدیک بهم باشند. برای این کار مجذور فاصله‌ی دو نقطه‌ی داده شده را منهای مجذور میانگین فاصله‌ی بین نقاط متوالی روی کانتور میکند و حاصل را به توان دو رسانده و در ضریب `alpha` ضرب کرده و عدد حاصل را بعنوان خروجی بازگشت میدهد. فرمول آن بصورت زیر است:

$$\left(\|v_i - v_{i-1}\|^2 - \bar{d}^2 \right)^2$$

تابع centralE :

ورودی ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات یک نقطه} \end{array} \right\}$

خروجی ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ انرژی central نقطه‌ی داده شده} \end{array} \right\}$

متغیر های global: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات مرکز کانتور center} \\ (2) \text{ ضریب بتا beta} \end{array} \right\}$

عملکرد: هدف این است انرژی نقطه در صورت دور شدن از مرکز، بیشتر شود. یعنی نقاط تمایل داشته باشند که به مرکز کانتور نزدیک شوند تا کانتور متراکم تر شود. برای این کار فاصله‌ی مختصات نقطه‌ی داده شده از مرکز را محاسبه میکند و در ضریب beta ضرب کرده و عدد حاصل را بعنوان خروجی بازگشت میدهد.

تابع energy :

ورودی ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات دو نقطه‌ی متوالی} \end{array} \right\}$

$\left. \begin{array}{l} (2) \text{ میانگین فاصله‌ی بین هر دو نقطه‌ی متوالی روی کانتور یا } \bar{d} \end{array} \right\}$

خروجی ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ انرژی نقطه‌ی داده شده} \end{array} \right\}$

عملکرد: مجموع انرژی های external, internal و central را با استفاده از تابع های پیاده سازی شده در بالا بدست آورده و عدد حاصل را بعنوان خروجی بازگشت میدهد.

تابع iterate :

ورودی ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات نقاط روی کانتور} \end{array} \right\}$

خروجی ها: $\left. \begin{array}{l} (1) \text{ مختصات نقاط روی کانتور در مرحله‌ی بعد} \end{array} \right\}$

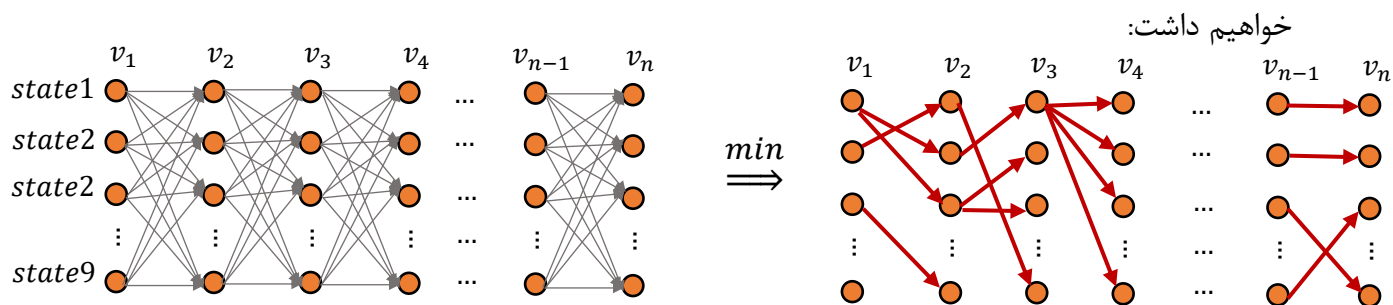
عملکرد: هدف این است نقاط داده شده بعنوان ورودی، که همان مختصات نقاط روی کانتور اند، به گونه ای جابجا شوند که انرژی کل کانتور کمترین مقدار ممکن شود. میدانیم انرژی کل کانتور را میتوانیم به صورت زیر بنویسیم:

$$E_{total}(v_1, \dots, v_n) = \sum_{p=1}^n E(v_{p-1}, v_p)$$

نقاط کانتور در هر بار اجرای این تابع، تنها در یک همسایگی 3×3 توانایی حرکت دارند. قبل از هر کاری متغیر $dbar$ را که همان میانگین فاصله‌ی بین هر دو نقطه‌ی متوالی کانتور در این مرحله است را با استفاده از تابع $calAvgDist$ که در بالا آمده، محاسبه می‌کنیم که در ادامه نیازمان میشود. در ابتدا یک آرایه‌ای از مختصات پوزیشن‌ها به نام $neighbors$ می‌سازیم که اعضای آن بصورت زیر اند:

اندیس پوزیشن	0	1	2	3	4	5	6	7	8
مختصات پوزیشن	[0, 0]	[0, -1]	[0, 1]	[1, 0]	[1, -1]	[1, 1]	[-1, 0]	[-1, -1]	[-1, 1]

که در واقع تمام پوزیشن‌های ممکن در همسایگی یک نقطه است و به هر یک اندیسی نسبت داده شده. مثلاً پوزیشن 0 ام مربوط به حرکت نقطه به اندازه‌ی $[0, 0]$ و پوزیشن 1 ام مربوط به حرکت نقطه به اندازه‌ی $[0, -1]$ و ... میباشد. در این گام ما باید ببینیم که اگر نقطه‌ی p ام به پوزیشن i ام خود برود، نقطه‌ی $p-1$ ام به کدام پوزیشن خود برود تا انرژی آن دو نقطه‌ی کمینه شود. پس ماتریس سه بعدی انرژی‌ها یا $energies$ را با ابعاد تعداد نقطه‌ها $\times$ تعداد همسایگی $\times$ تعداد همسایگی، می‌سازیم که در درایه‌ی $[p, i, j]$ این ماتریس، مقدار انرژی بین پوزیشن i ام نقطه‌ی p و پوزیشن j ام نقطه‌ی $p-1$ ذخیره خواهد شد. در ابتدا تمام درایه‌های این ماتریس را بی نهایت قرار می‌دهیم. پس از آن ماتریس دو بعدی پوزیشن‌ها یا $positions$ را با ابعاد تعداد نقطه‌ها $\times$ تعداد همسایگی، می‌سازیم که در درایه‌ی $[p, i]$ این ماتریس، اندیس پوزیشنی از نقطه‌ی $p-1$ ام که انرژی بین آن و پوزیشن i ام نقطه‌ی p کمینه است، ذخیره خواهد شد. پس درایه‌های این ماتریس طبق جدول اندیس پوزیشن‌ها که در بالا آمد، عدد صحیحی بین 0 تا 8 میباشد. در ابتدا تمام درایه‌های این ماتریس را 0 قرار می‌دهیم. برای مثال اگر داشته باشیم $positions[p, i] = j$ به این معنیست که اگر نقطه‌ی v_p به پوزیشن i ام خود برود، نقطه‌ی قبلی یعنی v_{p-1} باید به پوزیشن j ام خود برود تا $E(v_{p-1}, v_p)$ کمینه شود. پس قبل از هر چیز باید این دو ماتریس کاملاً مقداردهی شوند تا بدانیم از هر پوزیشن از هر نقطه، به کدام پوزیشن از نقطه‌ی قبلی برویم تا انرژی بین آنها کمینه شود. اگر انرژی بین هر پوزیشن از نقطه‌ای و پوزیشنی از نقطه‌ی ماقبلش را با یک فلش نشان دهیم، شکلی مانند زیر خواهیم داشت:

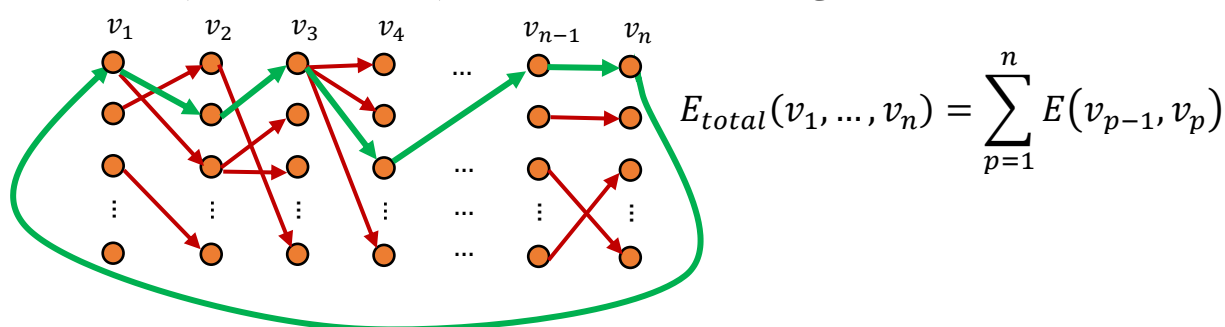

در شکل سمت چپ تمام انرژی های ممکن بین هر دو پوزیشن ممکن از هر دو نقطه ای متوالی رسم شده و در شکل سمت راست تنها انرژی های کمینه از میان تمام انرژی های وارد بر یک پوزیشن، برگزیده شده است. همانطور که می بینیم فلش ها پوشا اند ولی یک به یک نیستند. یعنی به هر راس یک فلش وارد شده ولی لزوماً از هر راس، یک فلش خارج نشده است که این یعنی برای رسیدن به پوزیشن i ام نقطه ای v_p حتماً و فقط یک پوزیشن از نقطه ای v_{p-1} وجود دارد که $E(v_{p-1}, v_p)$ کمینه شود. ما در ماتریس energies که بالاتر تعریف کردیم، مقدار انرژی های بین هر دو پوزیشن از دو گره متوالی را نگهداری می کنیم. که به تعداد فلش های شکل سمت چپ خواهند بود. البته از آنجا که نقاط روی کانتور به صورت دوری به هم متصل اند، در شکل چپ، پوزیشن های نقطه ای v_n نیز باید به پوزیشن های نقطه ای v_1 متصل باشند ولی برای بهتر دیده شدن شکل از رسم آنها خودداری شده است. پس در مجموع به اندازه ی تعداد نقطه ها $\times$ تعداد همسایگی $\times$ تعداد همسایگی بار انرژی محاسبه میشود و کل ماتریس energies پر میشود. طبق مطالب گفته شده، برای پیاده سازی نیاز به سه for تو در تو داریم. for اول بر روی تعداد نقاط زده میشود. فرض می کنیم در گام p ام از for اول هستیم. یعنی نقطه ای p ام را بررسی می کنیم. نقطه ای فعلی را pointCur و نقطه ای مقابل آن را pointPrv مینامیم که با فرمول های $pointCur = points[p]$ و $pointPrv = [(p-1) \% len(points)]$ محاسبه میشوند تا به صورت دوری، نقطه ای انتهایی به نقطه ای ابتدایی آرایه متصل در نظر گرفته شود. اکنون با استفاده از for دوم، نقطه ای pointCur را به پوزیشن پوزیشن i ام ($0 \leq i \leq 8$) میبریم و آن را pointCurNew مینامیم و باید ببینیم که به ازای انتخاب هر i ، کدام پوزیشن از نقطه ای قبلی انتخاب شود تا $E(v_{p-1}, v_p)$ کمینه شود. پس به ازای هر یک از پوزیشن های ممکن نقطه ای pointCur، متغیر minE را با مقدار اولیه ی بی نهایت میسازیم که کمترین انرژی بین پوزیشن i ام نقطه ای pointCur و یکی از پوزیشن های pointPrv است. سپس با for سوم تمام پوزیشن های ممکن pointPrv را بررسی می کنیم تا ببینیم کدام پوزیشن این نقطه، بهترین پوزیشن ممکن برای کمینه شدن $E(v_{p-1}, v_p)$ است. با بردن نقطه ای pointPrv به پوزیشن j ام ($0 \leq j \leq 8$) نقطه ای حاصل را pointPrvNew مینامیم. حال انرژی بین دو نقطه ای pointCurNew و pointPrvNew را با استفاده از dbar که در بالا محاسبه شد و تابع energy که در بالا پیاده سازی شد، محاسبه کرده و در درایه ی $[p, i, j]$ ماتریس energies نگهداری می کنیم و اگر این انرژی از انرژی کمینه یا minE کمتر بود، مقدار آن را درون minE جایگزین کرده و اندیس j را که همان اندیس پوزیشن انتخاب شده برای pointPrv است، در درایه ی $[p, i]$ ماتریس positions نگهداری می کنیم. پس از اجرای کامل for ها، اکنون هر دو ماتریس energies و positions با همان تعریفی که میخواستیم کاملاً مقداردهی

شدند. کد مربوط به محاسبه انرژی را درون try قرار می‌دهیم زیرا اگر همسایگی نقطه‌ای بیرون از تصویر قرار گیرد، محاسبه $E_{external}$ آن نقطه، غیرممکن می‌شود. پس اگر نقطه‌ای بعد از حرکت خارج از محدوده قرار گیرد باید `except: continue` اجرا شود تا از این همسایگی، صرف نظر شود. حال که هر دو ماتریس `positions` و `energies` مقداردهی شدند به گام بعدی می‌رویم.

ما تا اینجا کمینه انرژی مابین هر نقطه و نقطه‌ی ماقبلش را داریم و باید با استفاده از فرمول زیر، کمینه انرژی E_{total} را بیابیم. میدانیم کمینه شدن E_{total} معادل است با یافتن مسیری بر روی تصویر پایین که این مسیر باید عقبگرد باشد. یعنی از نقطه‌ی آخر به اول باز می‌گردیم تا مسیر را کامل کنیم.

تمام فلش‌های بالا انرژی‌های کمینه بین دو نقطه متوالی اند و تنها کافی است یکی از پوزیشن‌های نقطه‌ی v_n را بعنوان پوزیشن شروع در نظر بگیریم و رو به عقب حرکت کنیم. در شکل بالا پوزیشن اول نقطه‌ی v_n بعنوان نقطه‌ی شروع در نظر گرفته شده. میدانیم طبق تعاریفی که در قبل تر شد، فقط یک فلش به این راس حتما وارد شده است. پس با آن فلش به یکی از پوزیشن‌های نقطه‌ی v_{n-1} می‌رویم و از آنجا که به هر راس یک فلش وارد شده می‌توانیم این کار را عقبگرد ادامه دهیم تا به نقطه‌ی v_1 برسیم و از نقطه‌ی v_1 به نقطه‌ی v_n بازگردیم که مسیری مانند مسیر بسته‌ی سبز رنگ در بالا شکل می‌گیرد. مجموع انرژی‌های روی مسیر را محاسبه می‌کنیم و انرژی بین نقطه‌ی ابتدا و انتها را نیز به آن اضافه می‌کنیم. عدد حاصل E_{total} خواهد بود. مسئله مهم در این گام، پوزیشن شروع است. یعنی از کدام پوزیشن نقطه‌ی v_n شروع کنیم تا E_{total} کمینه شود. بدون کاسته شدن از کلیت مسئله، فرض شده که نقطه‌ی شروع، نقطه‌ی v_n است. زیرا بهر حال مسیر ما باید از یکی از پوزیشن‌های این نقطه بگذرد و چون مسیرمان حالت دوری دارد فرقی نمی‌کند کدام نقطه را بعنوان نقطه‌ی شروع برگزینیم ولی مهم است که کدام پوزیشن از این نقطه را بعنوان پوزیشن شروع برگزینیم. در کل 9 حالت برای تعیین مسیر داریم. زیرا 9 پوزیشن مختلف برای شروع از نقطه‌ی v_n وجود دارد. پس هر یک از این 9 حالت را چک می‌کنیم و به ازای هر حالت، E_{total} را محاسبه می‌کنیم و کمترین مقدار آن را می‌یابیم. برای این کار متغیری به نام `minTotalE` با مقدار اولیه‌ی بی نهایت می‌سازیم که همان کمترین مقدار E_{total}

است. همچنین متغیر `bestStartPose` با مقدار اولیه‌ی صفر را میسازیم که بهترین پوزیشن v_n برای شروع را نشان میدهد. اکنون یک `for` روی تعداد حالت‌های ممکن برای انتخاب پوزیشن شروع میزنیم. فرض میکنیم از پوزیشن i ام نقطه‌ی v_n شروع کرده ایم. متغیری به نام `totalE` با مقدار اولیه‌ی صفر میسازیم که انرژی کل مسیر طی شده را با فرض شروع از این پوزیشن، در نهایت به ما خواهد داد. همچنین متغیری به نام `poseCur` با مقدار اولیه‌ی i میسازیم که اندیس پوزیشن فعلی که در حین طی کردن مسیر روی آن قرار داریم را نشان میدهد. چون فرض کردیم از پوزیشن i ام v_n شروع کردیم و هنوز مسیری نرفته ایم. پس پوزیشن فعلی باید مقدار اولیه‌ی i را داشته باشد. اکنون یک `for` دیگر بر روی تعداد نقاط منهای یک میزنیم تا بتوانیم مسیری به طول `len(points) - 1` را بین نقاط مطابق مسیر سبز رنگ شکل بالا تا رسیدن به v_1 طی کنیم. همانطور که میدانیم این مسیر عقبگرد است. برای اینکه بدانیم از پوزیشن فعلی نقطه‌ی v_p که در آن قرار داریم به کدام پوزیشن نقطه‌ی v_{p-1} برویم تا کمترین انرژی صرف شود، از ماتریس `positions` استفاده میکنیم آن اندیس را `posePrv` مینامیم. سپس انرژی بین پوزیشن `poseCur` نقطه‌ی p ام و پوزیشن `posePrv` نقطه‌ی $p-1$ را با استفاده از ماتریس `energies` بدست آورده و عدد حاصل را به انرژی کل مسیر طی شده تا اینجا، یعنی `totalE` اضافه میکنیم و به پوزیشن نقطه‌ی قبلی حرکت میکنیم. یعنی پوزیشن فعلی یا `poseCur`، به `posePrv` تغییر میابد. تاکید میشود که چون مسیر عقبگرد است هر بار به پوزیشن نقطه‌ی قبلی میرویم. پس از اجرای کامل این `for` میبینیم که به نقطه‌ی v_1 رسیده ایم. اکنون پوزیشن متعلق به v_1 که در آن قرار داریم در متغیر `poseCur` ذخیره شده است. این مقدار را به پوزیشن شروع v_n وصل میکنیم و انرژی بین آن دو، با توجه به این که فرض کردیم از پوزیشن i ام v_n شروع کردیم، که برابر با `energies[0, poseCur, i]` است را به `totalE` اضافه میکنیم. انرژی `totalE` حاصل، انرژی یک کانتور بسته خواهد بود حال آن را با مینیمم انرژی بدست آمده تا اینجا کار مقایسه میکنیم. اگر کمتر از `minTotalE` بود، مقدار `totalE` بدست آمده را در متغیر `minTotalE` جایگزین کرده و بهترین پوزیشن شروع `bestStartPose` را برابر i قرار میدهیم. پس در این گام مشخص کردیم که بهترین پوزیشن شروع از نقطه‌ی v_n کدام پوزیشن است. مسیری که در امتداد این پوزیشن است و یکتا است، بهترین مسیر برای جایجایی نقاط خواهد بود.

با توجه به اینکه ما بهترین پوزیشن شروع از v_n ، که منجر به بهترین مسیر میشود را داریم، در این گام که گام آخر است، نقاط روی کانتور را با توجه به بهترین مسیر یافت شده جابجا میکنیم. پس در ابتدا نقطه‌ی v_n را به پوزیشن `bestStartPose` میبریم و باز هم به صورت عقبگرد عمل میکنیم.

حال میدانیم مقدار درایه‌ی $[p, i]$ از ماتریس `positions` به ما میگوید که اگر نقطه‌ی p ام به پوزیشن i ام خود برود، نقطه‌ی $p-1$ ام باید چه پوزیشنی برود تا $E(v_{p-1}, v_p)$ مینیمم شود. پس با این استدلال متغیری به نام `poseCur` با مقدار اولیه‌ی `bestStartPose` میسازیم و با یک `for` روی تعداد نقاط کانتورمان، در گام p ام، نقطه‌ی p را با توجه به `poseCur` جابجا میکنیم. مقدار `poseCur` هم در هر گام با مقدار `positions[p, poseCur]` جایگزین میشود تا بهترین پوزیشن نقطه‌ی قبلی هر مرحله در متغیر `poseCur` ذخیره شود تا در گام بعد هم بتوان نقطه را با توجه به `poseCur` جابجا کرد. پس از اجرای کامل این `for` تمام نقاط روی کانتور جابجا شده اند و میتوانیم این نقاط با مختصات جدیدشان را بعنوان خروجی بازگشت دهیم.

تابع `click`:

ورودی ها: (1) دکمه‌ای که با فشردن آن رخدادی رخ میدهد
(2) مختصات نقطه‌ی کلیک شده x, y
(3) متغیرهای $p1$ و $p2$ که بطور پیش فرض باید در این تابع قرار گیرنده ولی نیاز نمیشوند

متغیرهای `global`: (1) مختصات نقاط `points` روی کانتور
(2) تصویر که بر روی آن کلیک میکنیم
(3) متغیر وضعیت `status` که دو مقدار `"first click"` یا `"not first click"` را دارد
(4) مختصات مرکز تسبیح `center`

عملکرد: اولین کلیک برای تعیین مرکز تسبیح است. یعنی کاربر باید یک نقطه داخل تسبیح که فکر میکند به طور تقریبی در وسط تسبیح قرار داد را انتخاب کند. کلیک های بعدی برای تعیین نقاط روی کانتور اند که ترتیبشان باید حفظ شود. پس اگر دکمه‌ی فشرده شده کلیک چپ ماوس بود، و اگر `status` مقدار `"first click"` را داشت، به این معنیست که اولین کلیک انجام شده و باید با این کلیک مرکز یا `center` تسبیح تعیین گردد مرکز انتخاب شده را با دایره‌ای سیاه با شعاع 4 با تابع `circle` رسم میکنیم و متغیر `status` را به مقدار `"not first click"` تغییر میدهیم تا کلیک های بعدی برای کانتور در نظر گرفته شوند.

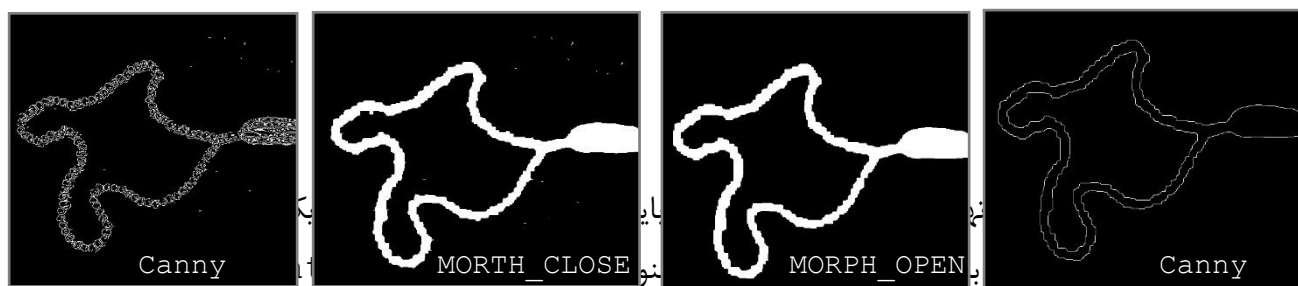
مرکز تسبیح را چشمی و به صورت تقریبی انتخاب کنید. مثل:

پس از آن با هر بار کلیک، مختصات نقطه‌ی انتخاب شده را به آرایه‌ی `points` اضافه یا `append` میکنیم و با استفاده از تابع آماده‌ی `circle` یک دایره به شعاع 2 و مرکز مختصات کلیک شده بر روی عکس، رسم میکنیم تا نقطه‌ی کلیک شده نمایان شود. سپس تصویر "`tasbih`" حاصل را با دستور `cv2.imshow` بروزرسانی و نمایش میدهیم.

حال پس از توضیحات مربوط به توابع پیاده سازی شده به توضیحات روند استفاده از آنها و رسیدن به خروجی مطلوب میپردازیم.

قبل از هر چیز ضرایب انرژی‌ها را تعیین میکنیم که بصورت `global` در توابع مربوط به انرژی مورد استفاده قرار میگیرند. مقدار `gamma=100` و `alpha=0.04` و `beta=1` خواهد بود. سپس تصویر تسبیح را در متغیر `Iclick` نگه میداریم و یک لیست خالی برای مختصات نقاط کانتور به نام `points` میسازیم. این دو پارامتر، متغیرهای `global` تابع `click` خواهند بود. متغیر `status` را در وضعیت "`first click`" قرار میدهیم. زیرا اولین کلیک که برای تعیین مرکز هست، هنوز رخ نداده. متغیر `center` را نیز با مقدار اولیه‌ی `[0, 0]` میسازیم. دو متغیر `status` و `center` نیز از متغیرهای `global` تابع `click` اند. پس از آن تصویر خوانده شده را نمایش داده و سپس با استفاده از تابع `cv2.setMouseCallBack` با هر بار کلیک بر روی این تصویر تابع `click` که بالاتر پیاده سازی شد، اجرا میشود و با اولین کلیک مرکز تقریبی تسبیح توسط کاربر انتخاب شده و پس از آن با هر بار کلیک، یک نقطه‌ی جدید برای کانتور به آرایه‌ی `points` اضافه میشود. نقاط باید به ترتیب و دنباله وار اضافه شوند و نباید به صورت پراکنده انتخاب شود. پس از انتخاب تمام نقاط دلخواه برای کانتور، پنجره‌ی نمایش داده شده‌ی تصویر را ببندید و منتظر باشید. اکنون پورسه اصلی آغاز میشود. در ابتدا تصویر تسبیح را در متغیر `I` ذخیره میکنیم. و سپس ابعاد آن را در متغیرهای `width, height` و `channels` نگهداری میکنیم. سپس گرادیان تصویرمان را با استفاده از تابع `cv2.Canny` محاسبه میکنیم. این تابع گرادیان را بصورت باینری محاسبه میکند. یعنی هر نقطه‌ای یا بر روی لبه‌های تصویر قرار دارد یا ندارد. پس خروجی یک عکس سیاه است که لبه‌های تسبیح با خطوط سفید تعیین شده اند. پارامترهای تابع `Canny` را با آزمون و خطا به گونه ای تعیین میکنیم که نویزهای اطراف به کمترین حد خود برسند به طوری که لبه‌های تسبیح به خوبی تشخیص داده شوند. تصویر گرادیان حاصل را در متغیر `gradient` نگه میداریم. اما همچنان همانطور که در شکل پایین سمت چپ میبینیم این تصویر نویز دارد و تسبیح با خطوطی غیر بسته تشخیص داده شده. برای بسته شدن تسبیح با استفاده از تابع `cv2.morphologyEx` و ماتریس `kernel` ای با ابعاد 10×10 که تمام درایه‌های آن یک است، تصویر تسبیح را `MORPH_CLOSE` میکنیم. سپس برای

از بین بردن نویز های اطراف تسبیح بار دیگر با همان kernel و همان تابع تصویر تسبیح را MORPH_OPEN میکنیم. اکنون کل تسبیح سفید شده است ولی ما مرزهای آن را نیاز داریم. پس بار دیگر از تصویر حاصل با تابع Canny گرادین گرفته تا مرزهای تسبیح به ما داده شوند. مراحل طی شده، به ترتیب نتایج زیر را بدست میدهند که در نهایت تصویر gradient تصویر نهایی سمت راست بوده و متغیر global برای تابع externalE خواهد بود.

مختصات نقاط روی کانتور اند را با تابع `iterate` که بالاتر تعریف شد، بروزرسانی میکنیم. در هر بار بروز رسانی، نقاط در یک همسایگی 3×3 در اطراف خود جابجا میشوند به طوری که انرژی E_{total} کمترین مقدار در آن مرحله شوند. هر بار که نقاط را بروزرسانی کردیم، با استفاده از تابع `drawContour` نقاط را بر روی تصویر رسم کرده و به لیست تصاویر `imagesList` اضافه میکنیم تا هر مرحله در ویدیوی نهایی نمایان باشد. پس از اجرای کامل این حلقه، به تعداد لازم تکرار انجام شده، و تمام تصاویر در `imagesList` ذخیره شده اند. اکنون با تابع `cv2.VideoWriter` با فرمت `mp4` و سرعت `60 fps` و به ابعاد `width` و `height` یک خروجی ویدیو میسازیم و هر تصویر از لیست `imagesList` را در آن `write` میکنیم و در نهایت ویدیو را ذخیره میکنیم و همچنین اکنون آرایه `points` پس از اجرای `for` اخیر، به آخرین مقدارش بروزرسانی شده و کافی است آن را با تابع `drawContour` بر روی تصویرمان رسم کنیم و خروجی را بعنوان عکس نهایی سگمنت شده، ذخیره کنیم. عکسی دلخواهی از تسبیح که باید از کاربر گرفته شود را با نام `"tasbih.jpg"` در کنار فایل این کد قرار دهید تا تمام اتفاقات بالا برای آن تصویر رخ دهد. همچنین برای اجرا و نتایج بهتر لطفا تعداد نقاط زیادی انتخاب کنید. مثلاً حداقل 60 نقطه که با 60 کلیک میتوان تعیین کرد. همچنین اگر هر جفت نقطه‌ای متوالی شما تقریباً هم فاصله باشند، نتیجه بهتر هم خواهد شد.